

Gairės dėl pastatų priežiūros reikalavimų, taikomų priešgaisrinei saugai gyvulininkystės ūkiuose¹

Vidaus reikalų, statybos ir skaitmeninio ministerijos administracinės taisyklės

2024 m. ... d. – II-515-00000-2021/066

Vidaus reikalų, statybos ir skaitmeninio ministerija priima šias administracines taisykles:

Turinys

1	Taikymo sritis.....	2
2	Saugos tikslas.....	2
3	Gesinimo vandens poreikis, gesinamojo vandens tiekimas ir prieiga.....	2
4	Priešgaisrinės zonos.....	3
4.1	Bendras priešgaisrinių zonų turis.....	3
4.2	Atviri gyvulininkystės ūkiai.....	3
4.3	Uždari gyvulininkystės ūkiai.....	4
5	Sudedamųjų dalių ir izoliacinių medžiagų reikalavimai.....	4
6	Durys.....	4
7	Evakavimo maršrutai.....	5
8	Gyvūnų gelbėjimo išėjimai.....	5
9	Pastatų techninė įranga.....	6
10	Gaisro aptikimo sistemos.....	7
11	Gesintuvai.....	7
12	Priešgaisrinės saugos taisyklės, gaisro gesinimo planai ir veiklos vykdytojų įsipareigojimai....	7
13	Vertinimas.....	7
14	Įsigaliojimas.....	7

¹ Pranešta pagal 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

1 Taikymo sritis

- 1.1 Šios gairės taikomos Meklenburgo-Pomeranijos žemės statybos kodekso (Landesbauordnung Mecklenburg-Vorpommern, LBauO M-V) 51 straipsnio reikalavimams, taikomiems gyvulininkystės ūkiams, kurių pastatai yra pirmame aukšte ir kuriuose yra didesnis kaip 1 600 m² grindų plotas (LBauO M-V 2 straipsnio 4 dalies 3 punktas) arba didesnis kaip 10 000 m³ bendrasis grindų plotas (LBauO M-V 2 straipsnio 4 dalies 20 punktas). Išskyrus atvejus, kai šiose gairėse nustatyti griežtesni reikalavimai arba mažesni reikalavimai, taikomi LBauO M-V reikalavimai.
- 1.2 Tai taikoma neatsižvelgiant į tai, ar veikla yra privilegijuota veikla, kaip nustatyta Federalinio statybos kodekso 35 straipsniu, ar komercinė veikla.
- 1.3 Iš esmės pakeitus esamas struktūras, priešgaisrinė sauga tikrinama pagal šias gaires.
- 1.4 Žemės ūkio sandėliai, pašarų saugyklos ir silosinės nepatenka į taikymo sritį.

2 Saugos tikslas

Pagal taisyklių 14 straipsnį gyvulininkystės ūkiai turi būti įrengti, statomi, keičiami ir prižiūrimi taip, kad būtų užkirstas kelias gaisrui kilti ir liepsnai bei dūmams plisti, o kilus gaisrui – kad būtų galima išgelbėti žmones ir gyvūnus bei atlikti veiksmingas gaisrų gesinimo operacijas. Saugos tikslas – išgelbėti gyvūnus – taip pat pasiekiamas, kai gaisro metu konstrukcijoje likę gyvūnai nepatiria žalos.

3 Gesinimo vandens poreikis, gesinamojo vandens tiekimas ir prieiga

- 3.1 Galimybė veiksmingai kovoti su gaisrais apima pakankamą gaisro gesinimo vandens tiekimą siekiant apsaugoti turtą. Gaisro gesinimo vandens tiekimo techninė įranga gali apimti tiekimo linijas su hidranta ir gaisro gesinimo vandens atsargas, nepriklausančias nuo tokių tiekimo linijų, pvz., gaisro gesinimo vandens šuliniai, gaisro gesinimo vandens tvenkiniai ir gaisro gesinimo vandens siurbimo jungtys su atvirais vandens telkiniais. Gaisro gesinimo vandens kiekis turi būti ne mažesnis kaip 192 m³/val. dvi valandas. Gaisro gesinimo vandens kiekis, kurio negalima paimti iš viešojo geriamojo vandens tiekimo sistemos, užtikrinamas papildomomis priemonėmis. Prieš atiduodant eksploatuoti turi būti užtikrintas gaisro gesinimo vandens tiekimas. Tai taip pat taikoma bet kokiam daliniam atidavimui eksploatuoti.
- 3.2 Ugniagesių komanda turi turėti prieigą prie gaisro gesinimo vandens išsiurbimo vietų ištisus metus. Išsiurbimo vietos turi būti už gyvulininkystės ūkio pavoingos teritorijos ribų. Gaisro gesinimo vandens išsiurbimo vietos turi būti ne toliau kaip 300 m nuo gyvulininkystės ūkio.
- 3.3 Uždaruose į salę panašiuose gyvulininkystės ūkiuose ugniagesių komandos prieigos durys išorinėse sienose turi būti įrengtos ne didesniais kaip 40 m intervalais (tai atitinka dvigubai didesnę nei maždaug 20–25 m purškimo vamzdžio diapazoną), kad būtų galima išgelbėti žmones ir gyvūnus ir vykdyti veiksmingas gaisro gesinimo operacijas. Skirstant į struktūriškai atskirtus skyrius, turi būti įrengtos tinkamos angos gaisro gesinimo operacijoms iš išorės atlikti. Tinkamos angos visų pirma apima langus, kurių išorinis kraštinės aukštis yra ne didesnis kaip 1,20 m, duris ir išorinių sienų dalis, kurias gali išimti ugniagesių komanda.

3.4 Gyvulininkystės ūkiuose, kurių tinkamas naudoti plotas viršija 3 000 m², turi būti įrengtas prieigos kelias, kuriuo gali važiuoti gaisriniai automobiliai. Privažiavimo maršrutai turi atitikti Gairėse dėl ugniagesių komandai skirtų zonų su pakeitimais nustatytus reikalavimus.

4 Priešgaisrinės zonos

4.1 Bendras priešgaisrinių zonų tūris

4.1.1 Pagal taisyklių 30 straipsnio 2 dalies 1 punkto 3 papunktį žemės ūkio paskirties pastatai turi būti skirstomi į priešgaisrines zonas, kurių bendrasis tūris neviršija 10 000 m³. Išimtys išdėstytos 4.2 ir 4.3 punktuose.

4.1.2 Nustatant bendrą priešgaisrinių zonų tūrį, neatsižvelgiama į rūsius, kurie yra atvirai sujungti su groteles turinčiomis grindimis ir kurie naudojami tik srutoms surinkti (srutų duobėms), ir uždengtus uždarytų gyvulininkystės ūkių aptvarus lauke.

4.2 Atviri gyvulininkystės ūkiai

4.2.1 Atviruose gyvulininkystės ūkiuose priešgaisrinės zonos, kurių tūris viršija 10 000 m³, gali būti leidžiamos, jei laikomasi šių sąlygų:

- a) atviras gyvulininkystės ūkis dalijamas nedegiomis sienomis, lubomis ir stogo plokštėmis, kurių plotis yra ne mažesnis kaip 5 m, į ne daugiau kaip tris priešgaisrinius skyrius, kurių kiekvienas neviršija 10 000 m³;
- b) šių priešgaisrinių skyrių sienos turi būti atviros ne mažiau kaip dviejuose trečdaliuose viso gyvulininkystės ūkio ilgio ir šios angos turi būti ne mažesnio kaip 1,5 m aukščio ir
- c) vieno priešgaisrinio skyriaus sugriuvimas dėl gaisro neturi turėti įtakos gretimų priešgaisrinių skyrių stabilumui (kinematinės grandinės prevencija).

4.2.2 4.2.1 punkto a papunktyje nurodytose sienų, lubų ir stogo plokščių vietose atraminės dalys, izoliacija ir formavimas turi būti pagaminti iš nedegiųjų medžiagų. Šviesiai pralaidus stogas, pagamintas iš degiųjų medžiagų, turi būti suprojektuotas taip, kad šioje vietoje nekristų ir nelūžtų degančios dalys. Fotovoltiniai paviršiai šioje vietoje neturi būti įrengti, o elektros laidai turi būti nukreipiami į nedegius kabelių kanalus ir įmontuoti naudojant nedegiąją medžiagą. Daugiau informacijos apie išsamų projektą galima rasti rekomendaciniame dokumente „Prevencinė struktūrinė priešgaisrinė sauga žemės ūkio pastatuose ir galvijų fermose“, kurį paskelbė Bauwesen in Bayern e.V., Freising 2013 (<https://www.alb-bayern.de/media/files/0001/leitfaden-brandschutz-lf.11-10.2013.pdf.pdf>).

4.2.3 Bendras tūris, apsuptas nedegiųjų sienų, lubų ir stogo plokščių, neįskaičiuojamas į 4.2.1 punkto a papunktyje nurodytų priešgaisrinių skyrių leidžiamą bendrą tūrį.

4.2.4 Bendras atviro gyvulininkystės ūkio plotis 4.2.1 punkto a papunktyje nurodytų nedegiųjų sienų, lubų ir stogo plokščių kryptimi turi būti ne didesnis kaip 40 m. Gaisro gesinimo operacijos turi būti galimos iš dviejų priešingų atitinkamo priešgaisrinio skyriaus pusių.

4.3 Uždari gyvulininkystės ūkiai

4.3.1 Uždaruose gyvulininkystės ūkiuose negali būti daugiau kaip dvi priešgaisrinės zonos. Nukrypstant nuo 4.1 punkto, uždaruose gyvulininkystės ūkiuose gali būti leidžiamos priešgaisrinės zonos, kurių bendrasis tūris neviršija 15 000 m³, jeigu:

- a) atskiriems gyvūnams yra prieinamas lauko aptvaras, taip pat kiekvieno gyvūno pėdsakas yra didesnis, nei reikalaujama pagal teisės aktų nuostatas dėl ūkinių gyvūnų laikymo;
- b) uždaro gyvulininkystės ūkio viršutinę dalį sudaro stogas;
- c) stogo rėmas yra bent jau lėtinantis ugnį arba pagamintas iš nedegiųjų statybinių medžiagų, o stogas ir izoliacija yra pagaminti iš nedegiųjų statybinių medžiagų, išskyrus stogo membraną ir garų užtvaramą;
- d) priešgaisrinės zonos bet kuria kryptimi tęsiasi ne daugiau kaip 40 m, o gaisro gesinimo operacijos gali būti atliekamos iš dviejų priešingų priešgaisrinės zonos pusių, ir
- e) ugniai atsparios ir papildomai mechaniškai apkrautos sienos yra atsparios ugniai ir yra ne mažiau kaip 50 cm virš stogo.

5 Sudedamųjų dalių ir izoliacinių medžiagų reikalavimai

5.1 Kalbant apie atsparumą ugniai ir elgseną ugnyje, atraminės sienos ir atramos, išorinės sienos, pertvaros ir lubos turi atitikti 1 lentelėje nustatytus minimalius reikalavimus.

1 lentelė. Minimalūs elgsenos ugnyje ir atsparumo ugniai reikalavimai

Sudedamosios dalys ir (arba) medžiagos	Elgsena ugnyje ir (arba) atsparumas ugniai
Atraminės sienos ir sienų sutvirtinimai, atramos	lėtinantys ugnį
Izoliacinės medžiagos	nedegios
Gyvūnų laikymo patalpų ir techninių patalpų sienos ir lubos	lėtinantys ugnį
Lubų ir kabamųjų lubų statybinės medžiagos	nedegios

6 Durys

6.1 Durys ir vartai negali atsidaryti priešinga nei evakuacijos kryptimi.

6.2 Gyvūnų laikymo patalpų sienų angų uždaramieji įtaisai turi būti bent sandariai uždaromi ir užsidaryti savaime, o techninių ir sandėliavimo patalpų ir dirbtuvių sienos turi būti bent lėtinančios ugnį, sandariai uždaromos ir užsidarančios.

6.3 Priešgaisrinių sienų angų uždaramieji įtaisai turi būti bent atsparūs ugniai, sandariai uždaryti ir savaime užsidaryti.

7 Evakavimo maršrutai

7.1 Kiekvienoje priešgaisrinėje zonoje arba priešgaisriniame skyriuje turi būti du atskiri evakavimo maršrutai.

7.2 Evakavimo maršrutai turi būti nepanaikinamai pažymėti saugos ženklais.

7.3 Turi būti įmanoma pasiekti bent vieną evakavimo maršrutą, vedantį už priešgaisrinės zonos ar priešgaisrinio skyriaus ribų, ne didesniu kaip 35 m atstumu nuo bet kurios gyvulininkystės ūkio dalies. 1 sakinyje nurodytas atstumas matuojamas metrais, kuriuos reikia įveikti pėsčiomis. Atvirose gyvulininkystės ūkiuose atstumas gali būti 1,5 karto didesnis.

7.4 Vaikščiojimo takai, praėjimai tvartuose ir centriniai vaikščiojimo takai gyvulininkystės ūkiuose, kurie kilius pavojui yra evakavimo maršrutai, turi sudaryti ne mažiau kaip 1,80 m naudingo pločio. Nukrypstant nuo pirmo sakinio nuostatų, kiaulėms laikyti skirtuose gyvulininkystės ūkiuose pakanka bent 1,20 m pločio centrinių vaikščiojimo takų, kurie išeina į šėrimo takus ir kurie kilius pavojui naudojami kaip evakavimo maršrutai.

8 Gyvūnų gelbėjimo išėjimai

8.1 Į lauką vedančių išėjimų iš gyvulininkystės ūkių matmenys turi atitikti bent 2 lentelėje nurodytus matmenis, priklausomai nuo atitinkamos rūšies.

2 lentelė. Išėjimų vietų skaičius ir mažiausias dydis pagal rūšis

Rūšis	Didžiausias gyvūnų skaičius vienam išėjimui	Mažiausias išėjimo plotis (m)	Mažiausias išėjimo aukštis (m)
Galvijai, išskyrus jaunos galvijus ir veršelius	50	1,80	2,00
Jaunikliai	75	1,80	2,00
Veršeliai	100	1,50	2,00
Neseniai nujunkyti jaunikliai	400	0,90 ¹⁾	1,50
Penimos kiaulės	100	0,90 ¹⁾	1,50
Veislinės kiaulės ir paršavedės	40	0,90 ¹⁾	1,50
Avys	250	2,40	1,50
Arkliai (vedžiojami)	35	1,80	2,00
Arkliai (aptvaruose)	-	1,20	2,00
Naminiai paukščiai	-	4,00 ²⁾	4,00 ²⁾

¹⁾ Kiaulių atveju išėjimai iš centrinių vaikščiojimo takų turi būti bent 1,20 m pločio.

²⁾ Taip pat galima naudoti išleidimo angas, kurių dydis nustatomas pagal naminių paukščių rūšį.

8.2 Kiti gelbėjimui skirti išėjimai turėtų būti bent tokio paties pločio kaip atitinkamas vaikščiojimo takas. Išėjimų susiaurinimas neturi viršyti 15 cm.

- 8.3 Turi būti įrengtos lauko zonos, kuriose gyvūnus būtų galima laikyti bent vienoje priešgaisrinėje zonoje arba priešgaisriniame skyriuje.
- 8.4 Išėjimų plotas, lauko zonos ir juos jungiantys takai turi būti apšviesti, kaip reikalaujama.
- 8.5 Jei kilus gaisrui gyvūnus ketinama palikti viduje, 2 punkte nurodyto apsaugos tikslo įvykdymas įrodomas atskirai naudojant tinkamus mechanizmus. Naudojant mechanizmus, turi būti užtikrinta nekritinio CO ir CO₂ koncentracija arba temperatūra, pvz., naudojant dūmų ar vandens perpylimo sistemų šalinimo mechanizmus, kurie kilus gaisrui perjungiami į nepertraukiamo veikimo funkciją su planuojamu užlaikymu (taip pat žr. Karlsruhės technologijos instituto (KIT), Priešgaisrinės apsaugos technologijų tyrimų centras (red.), *Brandschutzforschung der Länder der Bundesrepublik Deutschland Nr. 178: Effektiver, effizienter und wirtschaftlicher Brandschutz bei Massentierhaltung*, by Dipl.-Ing. Jürgen Kunkelmann, Karlsruhe, 2016 m. gruodžio mėn.).

9 Pastatų techninis įrengimas

- 9.1 Būtinųjų oro apykaitos greičio rodiklių reikalavimai nustatyti visuotinai pripažintuose praktikos kodeksuose (pavyzdžiui, DIN 18910:2017-08) ir kitose gyvūnų gerovės taisyklių specifikacijose.
- 9.2 Dūmų ištraukimo mechanizmai turi įsijungti automatiškai ir užtikrinti, kad oro apykaitos greičio rodiklis būtų ne mažesnis kaip 20 kartų, ir ne trumpiau kaip 30 minučių išlaikyti 300 °C temperatūrą. Kilus išoriniam gaisrui, elektros laidų sistemos turi veikti bent tą patį laiką. Turi būti įrodyta, kad oro tiekimas yra pakankamas. Tai pasakytina ir apie vėdinimo sistemų naudojimą dūmams pašalinti.
- 9.3 Mechaninėms dūmų ištraukimo sistemoms ir vandens dulksnos sistemoms su perėjimo prie nepertraukiamo veikimo kilus gaisrui funkcija, kurios naudojamos gyvūnų laikymo vietos koncepcijos atveju, kaip apibrėžta 8 punkte, turi būti numatytos atitinkamos tiekimo priemonės sugedus bendram elektros energijos tiekimui.
- 9.4 Uždaruose gyvulininkystės ūkiuose, kuriuose įrengtos saugos sistemos ir daugiau nei viena priešgaisrinė zona, kiekvienai priešgaisrinei zonai turi būti užtikrintas atskiras maitinimo šaltinis. Kiekvienos priešgaisrinės zonos elektros sistemą turi būti įmanoma išjungti paženklinantu pagrindiniu jungikliu.
- 9.5 Fotovoltinės sistemos, įrengtos ant gyvulininkystės ūkių pastatų stogų, inverteriai turi būti įrengti ugniagesių komandai prieinamoje patalpoje ir atskirti nuo kitų patalpų ugnį lėtinančiomis pertvaromis ir ugnį lėtinančiais sandariai uždaromais ir užsidarančiais uždaromaisiais įtaisais. Jei taip nėra, inverteriai turi būti pakankamai toli nuo konstrukcinių įrenginių.
- 9.6 Gyvulininkystės ūkiuose turi būti įrengta išorinė apšvietimo apsauga. Gyvulininkystės ūkiuose, kuriuose tikrinama, ar laikomasi 2 punkte nurodyto saugos tikslo pagal gyvūnų laikymo vietos, kurioje naudojamos mechaninės sistemos, koncepciją, taip pat turi būti užtikrinama apsauga nuo viršįtampio (vidinė apsauga nuo žaibo).
- 9.7 Pagal Pastatų tikrinimo potvarkio 29 straipsnį saugos tikslui pasiekti reikalingas technines sistemas tikrina pripažinti inspektoriai. Periodinių patikrinimų laikotarpis yra vieni metai.

10 Gaisro aptikimo sistemos

10.1 Gyvulininkystės ūkiuose turi būti įrengtos gaisro aptikimo sistemos.

10.2 Aptikus gaisrą nedelsiant siunčiamas pranešimas į vietinės ugniagesių komandos kontrolės centrą.

10.3 Pagal DIN 14675-1:2020-01 kartu su DIN VDE 0833-1:2014-10 ir 2:2017-10 techniškai suprojektuotos, išmatuotos ir įrengtos gaisro aptikimo sistemos laikomos atitinkančiomis pastatui keliamus reikalavimus, nebent statybos procedūroje būtų nustatyti griežtesni reikalavimai.

11 Gesintuvai

11.1 Nešiojamieji gesintuvai turi būti pritvirtinti taip, kad juos būtų galima lengvai gauti prie visų įėjimų, paženklinėti ir visada laikomi tinkamais naudoti. Bendra nešiojamųjų gesintuvų talpa kiekvienoje priešgaisrinėje zonoje arba kiekviename priešgaisriniame skyriuje turi būti ne mažiau kaip 48 gesinamųjų medžiagų vienetai. Įrangos su gesintuvais atveju turi būti laikomasi darbo vietoms taikomų techninių taisyklių.

11.2 Vandens čiaupų jungtys su stacionariai įrengtomis žarnomis gali būti laikomos gesintuvais. Žarnų ilgis turi būti ne mažesnis kaip 10 m. Srautas turi būti ne mažesnis kaip 50 l/min.

12 Priešgaisrinės saugos taisyklės, gaisro gesinimo planai ir veiklos vykdytojų įsipareigojimai

12.1 Pagal taisyklių 51 skirsnį gyvulininkystės ūkio veiklos vykdytojas, suderinęs su atsakingu priešgaisrinės apsaugos skyriumi, privalo parengti priešgaisrinės saugos taisykles. Jose turi būti nustatytos priemonės, taikomos kilus pavojui, reikalingos žmonėms ir gyvūnams gelbėti. Darbuotojai turi būti instruktuojami apie priešgaisrinės saugos taisykles ir gaisro gesinimo įrangos eksploatavimą įdarbinimo pradžioje ir vėliau ne rečiau kaip kartą per metus.

12.2 Vietinė ugniagesių komanda turi būti susipažinusi su vietoje esančiomis sąlygomis.

12.3 Veiklos vykdytojas taip pat atsako už saugos sistemų veiksmingumą ir nenutrūkstamą eksploatavimo saugą.

12.4 Atsakingas priešgaisrinės apsaugos skyrius, laikydamasis šių gairių, prireikus gali reikalauti gyvulininkystės ūkio parengti suderintus gaisro gesinimo planus.

13 Vertinimas

Šios gairės reguliariai vertinamos ir atnaujinamos atsižvelgiant į vertinimo rezultatus. Pirmą kartą vertinimas atliekamas 2027 m. gegužės 1 d.

14 Įsigaliojimas

Šios administracinės taisyklės įsigalioja kitą dieną po jų paskelbimo.